

Univerzitní softwarové licence

Veronika Holubová, Radim Peša,
ÚVT MU

Ústav výpočetní techniky zprostředkovává studentům a zaměstnancům Masarykovy univerzity přístup k centrálně pořizovaným softwarovým licencím. V našem článku uvedeme základní přehled dostupných licencí. Podrobné a aktuální informace jsou udržovány na www stránkách Ústavu výpočetní techniky MU <http://www.muni.cz/ics/services/software>. Kromě celouniverzitních softwarových licencí zajišťovaných přes ÚVT existují na škole i specializované licence vyjednané fakultami a dostupné obvykle pouze v rámci příslušné fakulty (některé z nich jsou zmíněny v závěru tohoto článku).

Zájemcům jsou nabízeny licence dvou typů:

- *Multilicence* - software zakoupený pro používání obvykle v rámci celé Masarykovy univerzity. Tento software je možné provozovat (při dodržení stanovených ustanovení - specifických pro každou položku) bez dalších poplatků na počítačích MU a v některých případech i na domácích počítačích zaměstnanců a studentů MU.
- *Slevové programy* - v tomto případě je zprostředkováván nákup softwarových licencí za výhodné ceny.

Možnosti a podmínky použití jednotlivých licencí se obvykle liší a závisí na konkrétním licenčním ujednání výrobce. Obvyklé je omezení jen na výukové a výzkumné účely, někdy je potřeba licence registrovat atd. Před instalací těchto programů se s licenčními podmínkami seznámte a dodržujte je.

1 Celouniverzitní licence

U každého softwaru dostupného v rámci univerzitních licencí naleznete na webových stránkách ÚVT (viz odkaz výše) popis příslušného softwaru a jeho licence (podmínek pro instalaci a používání), výrobce, kontaktní osobu na MU, další informace (internetová adresa, odkud si můžete software resp. instalační klíče stáhnout, platnost licence, internetová adresa pro podrobnější informace k danému softwaru apod.).

Aktuálně jsou uživatelům k dispozici následující multilicence a slevové programy:

Altap Salamander - správce souborů pro Windows 95, 98, NT4, 2000, XP a Vista. Školská licence umožňující instalaci jak na všechny počítače univerzity, tak i na domácí či kolejni počítače zaměstnanců a studentů MU.

ESRI ArcGIS - desktopové a serverové produkty pro zpracování, analýzy, sdílení a publikování geografických dat. Licence pro studenty a zaměstnance pro účely výuky, výzkumu a vývoje, a také pro správu a evidenci majetku MU.

Statistica - pokročilý software pro statistickou analýzu. Licence pro využití na pracovních počítačích na univerzitě i na domácích počítačích zaměstnanců a studentů.

SPSS - univerzální statistický software (součástí licence je i program Clementine, který podporuje dataminingový proces od převzetí dat až po předání skórovacích výsledků). Licence pro používání na pracovních i domácích počítačích.

Microsoft Select - program pro cenově zvýhodněný nákup komerčně dostupných produktů firmy Microsoft pro zaměstnance MU (nelze zakoupit operační systémy pro desktopové počítače). Jedná se o slevový program, každá licence se musí objednat a koupit dle aktuálního ceníku. Pro objednávky kontaktujte laborator výpočetní techniky na své fakultě.

Matlab - integrovaný systém zahrnující nástroje pro symbolické a numerické výpočty, analýzu a vizualizaci dat, modelování a simulace dějů. Permanentní licence typu „College“ (pro operační systémy UNIX a MS Windows). V rámci MU může být Matlab volně instalován všemi zaměstnanci a studenty na všechny počítače, a čerpá z poolu zakoupených plovoucích licencí.

Maple - prostředí pro symbolické výpočty, řešení vědeckých a inženýrských problémů, matematické zkoumání, vizualizaci dat a tvorbu technických publikací. Celouniverzitní licence pro 50 plovoucích licencí verze Maple 9.5. Starší verzi Maple 5.1 lze instalovat (za stanovených podmínek) na libovolný počet pracovních počítačů, a také na domácí počítače pracovníků a studentů MU.

Antivirový software pro Microsoft Windows

- pro všechny počítače MU s operačním systémem MS Windows jsou každoročně centrálně zakupovány licence pro antivirové programy. Jednotlivé fakulty a součásti MU mají licencovaný a používají antivirový program podle vlastní preference. V současné době se jedná o programy **AVG** (ESF, SKM, FSpS), **F-Secure** (PraF, FF, FI, RMU, ÚVT, PřF) a **NOD 32** (FF, FI, FSS, PraF, ESF, LF, PedF, ÚVT, PřF, UKB, IBA). Zájemci o instalaci necht' se obrátí na své fakultní počítačové centrum, které má informace o licencích dostupných pro jednotlivá pracoviště.

Produkty Adobe/MACromedia - nové licence i upgrady na produkty od firmy Adobe. MU vstoupila do programu CLP (kontraktační licenční program pro větší organizace) který umožňuje získání významných slev, využívání služby elektronického doručení a další výhody. Každou další objednávkou je možné získat výhodnější cenovou úroveň. Produkty Adobe je možno objednat na libovolné pracoviště MU. Nevztahuje se na studenty, ti mohou využít EDU licence. Pro objednání softwaru Adobe je potřeba znát číslo kontraktu. Předem se informujte na ceny a platnost CLP programu. Licence dovoluje instalaci i na domácí počítače pracovníků MU.

IntelliJ IDEA - profesionální integrované vývojové prostředí pro jazyky Java, JSP, HTML/XHTML, XML/XSL, CSS, Ruby a JavaScript. Licence je určena k výukovým a výzkumným účelům pro všechny studenty a zaměstnance MU; dovoluje instalaci i na domácí počítače, pokud jsou dodrženy ostatní podmínky licence.

2 Fakultní licence

Vedle výše uvedených softwarových licencí, které zajišťuje ÚVT MU centrálně pro celou univerzitu, existují na MU ještě i specializované licenční programy s fakultní působností. Uved'me alespoň některé z nich:

MSDN Academic Alliance - program na Fakultě informatiky MU, který umožňuje učitelům a studentům FI získat bezplatně licenci (pro pracovní i domácí počítače) pro výukové a

výzkumné účely na operační systémy a další programy společnosti Microsoft (s výjimkou balíku kancelářských programů Microsoft Office). Bližší informace lze získat na <http://www.fi.muni.cz/tech/win/msdnaa.html>.

ASPI - Automatizovaný systém právních informací - licence je primárně určena pro Právnickou fakultu MU; uživatelé mohou využívat systém instalovaný v univerzitních počítačových studovnách.

Atlas.ti - výzkumníci a učitelé FSS používají software Atlas.ti verze 5 pro kvalitativní analýzu textů obrázků, zvukových záznamů a videí. Fakulta zakupuje školní licence v počtu, který je potřebný pro práci a výuku. Software je instalovaný ve fakultní počítačové učebně FSS a na počítačích kateder a výzkumných pracovišť.

Zájemci o další informace nebo pomoc při instalaci či využívání licencovaných produktů mohou kontaktovat autory tohoto článku nebo přímo počítačová pracoviště na svých fakultách (laboratoře výpočetní techniky resp. centra informačních technologií). □